

SOS Racisme
 Nørre Allé 7
 2200 København N.
sos@sosracisme.dk
www.sosracisme.dk

Høringsvar fra SOS Racisme på Københavns Kommune om Udkast til Københavns Kommunes "Handleplan mod racisme, etnisk diskrimination og hadforbrydelser"

30. januar 2023

SOS Racisme takker for det tilsendte udkast til Københavns Kommunes "Handleplan mod racisme, etnisk diskrimination og hadforbrydelser".

Generelt

Først og fremmest er vi i SOS Racisme glade og meget taknemmelige for, at Københavns Kommune har vedtaget og udarbejdet et udkast til en handleplan mod racisme!

Vi er også glade for den måde, processen er gennemført på! At man starter med at bede om input fra minoritetsforeninger og religiøse foreninger, foreninger for menneskerettigheder og ligebehandling, og imod racisme og hadforbrydelser, andre NGO'er på området, og institutioner, der har med racediskrimination at gøre. At man har sørget for at få mange med, først ved et møde med inviterede foreninger, og siden ved et åbent møde, også for borgere i almindelighed.

Vi er glade for, at kommunen har sat penge af til at gennemføre det udkast, der foreligger nu. Vi synes det er en stor styrke, at en enstemmig Borgerrepræsentation har vedtaget, at der skal udarbejdes og gennemføres en handleplan på området.

Vi kunne ønske at man på landsplan havde været lige så langt fremme som København. Men vi har desværre endnu ikke set noget udkast til en National handlingsplan mod racisme og diskrimination, ligesom den ikke er nævnt i det nye Regeringsgrundlag for SVM. Da der var aftalt et beløb for 2022, og da der er sat penge af til den på Finansloven for 2023-2025, må vi jo fortsat gå ud fra, at den bliver til noget, selv om vi ikke har fået noget at vide om det.

Derfor vil vi også bede Borgerrepræsentationen i Københavns Kommune om at presse på for, at der kommer en national handlingsplan mod racisme, som det er vedtaget at udarbejde. Den skulle - efter input fra NGO'er d. 21. juni 2022 have været skrevet sammen i udkast og sendt til intern høring i relevante ministerier i eftersommeren 2022, og derefter med relevante ændringer skulle planen korrigeres i Justitsministeriet og sendes til politikerne bag Finansloven for 2022, idet de penge, der skulle bruges på den, var penge der var sat af i Finanslovsaftalen for 2022, - og derpå skulle den offentliggøres. Vi har imidlertid ikke hørt mere om den efter Folketingsvalget. Og vi vil

være meget glade, hvis BR – og enkeltpersoner i kommunen eller i BR vil bede landspolitikerne, om at indfri deres løfte om en national handlingsplan mod racisme.

For ingen kan være i tvivl om, at racisme og forskelsbehandling i Danmark er vokset siden 2000, og Danmark har da også set mange klagesager hos CERD og fået flere domme imod sin lovgivning og sin administration heraf lovgivningen ved Menneskerettighedsdomstolen. Forskelsbehandlingen på grund af religion og etnicitet, efter herkomst, og mishandlingen af afviste asylansøgere, der ikke tør rejse tilbage, har i mange år skyldtes og været forstærket af politikernes retorik og lovgivning. Selv om vi i dag har dansk lovgivning mod racediskrimination, brydes også denne lovgivning af diskriminerende love – især i forbindelse med "ghetto"-pakken og paradigmeskifte-pakken. Den diskrimination, vi ser i Danmark i dag, er enormt ødelæggende både for minoritetsdanskere/folk med rødder i udlandet – som bruges synonymt i stedet for etniske minoriteter i dette svar, og for Danmark. Internationalt har vi set store protester mod koranafbrændinger i denne uge; nationalt, har udelukkelse af minoritetsdanskere ved de store pressekonferencer og manglende oversættelser af de vigtigste tiltag til andre sprog end tegnsprog og engelsk betydet, at man lod en stor del af gruppen i stikken i starten af Corona-epidemien. Det har ført til mistillid til danske autoriteter og manglende forståelse af pandemiens alvor hos mange minoritetsdanskere. Også lokalt har diskriminationen af minoritetsdanskere og udlændinge betydet, at majoritetsbefolkningens tolerance over for hadtale og hadforbrydelser er vokset. For når landspolitikere taler udlændinge og minoriteter ned, er der vel frit spil til selv at tale dem ned?

Derfor går en del af bekæmpelsen af racisme i dagens Danmark også ud på at afskaffe de mest diskriminerende love og erstatte dem med lovgivning der respekterer enhver, uanset herkomst, hudfarve, nationalitet, sprog og religion, og som opfylder menneskerettighederne. Og sætte sig imod nye diskriminerende og symbolpolitiske udlændingelove, som - med nogle lovgiveres egne ord - er skøre og formålsløse i Danmark, og til gene for minoritetsdanskerne.

Som fx. en nylig sag, hvor en udenlandsk læge blev sendt hjem af sin arbejdsgiver, fordi han havde fået job på et hospital i Region Hovedstaden og ikke i Region Sjælland, og således var ansat og arbejdede under samme arbejdsgiver, som hans kone gjorde. Hun var også læge og arbejdede 40 km. fra mandens hospital under Region Hovedstaden.

Tolkeloven bryder dels princippet om ligebehandling i det danske sundhedsvæsen, dels gør den behandlingen af patienter mere usikker, besværlig og dyr, og koster megen tid for personalet. Ofte må man indlægge en patient for at sikre sig, at hun/han forstår, hvad behandlingen går ud på, og holder fast i den. Det er vist ved en tidligere tolkelov, at bortfald af muligheden for gratis tolk i sundhedsvæsenet udover ved akutte situationer eller til børn, har givet store økonomiske problemer for sygehusejerne. Derfor var det en kvalificeret symbolpolitisk dumhed, da Folketinget vedtog en lov med høje gebyrer for brug af tolk i sundheds- og socialvæsenet.

Derfor håber vi også, at politikere i Københavns Kommune vil bede landspolitikerne om at tage de mange diskriminerende love op til revision og afskaffe dem.

Vores opfattelse er dog, at selv om vi støder på fremmedfrygt, islamofobi og racisme i København, er den måske lidt mindre udbredt i befolkningen her end i områder med mindre diversitet. De fleste københavnere kender folk eller er venner med nogle af anden etnicitet end deres egen. Og mange har gået i skole med minoritetsdanskere, eller er nabo med minoritetsdanskere.

SOS Racisme er helt enige i de forudsætninger og værdier og formål, der er nævnt i forord og indledning i Københavns Kommunes Handleplan mod racisme, diskrimination og hadforbrydelser, som på side 2 konkluderes: "at København er en by, hvor racisme, diskrimination og hadforbrydelser bekæmpes og hvor etnisk ligebehandling er et grundvilkår." Når det gælder dobbelt diskrimination eller multiple diskriminationsårsager, er vi også enige i afgrænsningen.

Forslag fra SOS Racisme:

Hvad angår den videre proces, støtter vi, som der står på side 11 om - indtil nu - ufinansierede tiltag: *Faste møder i følgegruppe*. Formodentlig koster det ikke meget for Kommunen.

Det er for at processen kan forløbe dynamisk, så der årligt eller midtvejs i forløbet indkaldes til møder/konferencer med de nævnte organisationer, som inkluderer følgegruppen på side 2 og evt. også andre organisationer, om hvor langt man er nået, hvad der er gået godt, og hvor der har været problemer. På den måde kan der sikres forankring og deltagelse hos civilsamfundet, NGO'er, minoritetsorganisationer og relevante institutioner, som også vil kunne videreformidle de indsatser, der har mindsket forskelsbehandling og foreslå nye indsatser.

Fokusområder:

Arbejdsmarkedet og Økonomiudvalget, BIU og ØU

Man vil fremme ligebehandling og modvirke diskrimination i alle led i ansættelsesproceduren.

Det lyder rigtigt; som tiltag, der ydes støtte til i 2023 på side 10, ser det ud som:

- Indsats til forebyggelse af ubevidst diskrimination på arbejdspladser i København (2023: 800.000 kr).
- Udarbejdelse af oplysningsmateriale til ledelse og ansættelsesudvalg på KK's arbejdspladser om håndtering af ubevidst bias,
- Gennemgang af lokale retningslinjer ved krænkende adfærd mhp. håndtering af racisme og diskrimination,
- Tilføjelse af spørgsmål i trivselsundersøgelsen på KK's arbejdspladser om oplevet racisme og diskrimination

For de sidste tre tiltag, ses der ikke at være sat ekstra ressourcer af til det, men merarbejdet kan måske klares fra det interne budget, evt. med konsulentbistand?

SOS Racisme mener:

Det er alt sammen forslag, som SOS Racisme kan støtte.

Vi mener dog at det også har være på tale at "blinde" ansøgninger, dvs. at udstrege ord i dem, der kan have at gøre med fødeland, statsborgerskab, religion, navn, evt. steder for hvor man har arbejdet eller taget eksamen. Det er ikke nævnt som et selvstændigt punkt her, men vi vil foreslå, at man – måske igen prøver det af. Vi har hørt om en tidligere afprøvning, hvor der alligevel dukkede ord op i ansøgningen, som gjorde, at man deraf kunne se, om den pågældende havde boet i Danmark altid, eller måske havde taget en eksamen i fx Kenya. Hvis man vil afprøve det igen med blindede ansøgninger, skal der nok i selve ansøgningsskemaet eller i jobopslaget advares mod at skrive noget, der kan fortælle om, hvor man kommer fra, hvis det er uden for Danmark. Så kan folk medbringe deres eksamensbeviser eller kopier heraf ved selve ansættelsessamtalen. Men man kan ikke frasortere en person alene fordi man tænker at vedkommende nok har udenlandsk baggrund og af den grund taler eller skriver dårligt dansk, eller at det vil give vanskeligheder i et ellers udelukkende hvidt dansk team, hvis der kommer én med udenlandske rødder ind i det.

*SOS Racisme forstår desuden, at Københavns Kommune i alt fald tidligere har haft spørgsmål med om fødeland eller statsborgerskabsland i cv'er til målrettede elektroniske ansøgningsformularer, når man søgte job i kommunen. Formålet var dengang, - i alt fald officielt - at man ønskede en forskelligartet personalesammensætning mhp. etnicitet, og som afspejlede befolkningssammensætningen. Men man kan forestille sig at nogle ledelser og ansættelsesudvalg vil bruge oplysningerne til at sortere folk fra med. *Det er formentlig ikke tilladt at kræve disse oplysninger mere, så hvis de stadig findes, bør de tages væk fra formularerne.**

Målrettede forebyggende indsatser i BIU mod racisme, diskrimination og hadforbrydelser

Side 10:

SOS Racisme er enige i at KK bør understøtte de nævnte organisationers arbejde: MINO, Jødisk Informationscenter og Sabaah, samt samarbejdet med Brobyggerne.

Side 11:

En aktivitetspulje til civilsamfundsaktiviteter mod racisme og diskrimination finder vi meget vigtig, og der bør sættes penge af til den.

En kampagne mod racisme, diskrimination og hadforbrydelser er også vigtig, den bør – hvis der findes finansiering til den enten opkobles til aktuelle begivenheder eller til mærkedage - fx Auschwitz-dagen, 27. januar eller FN-dagen mod racisme 21. marts – evt. hele ugen omkring den, eller Krystalnatsarrangementer 9. november. Der kan også afholdes lektioner i skoler med undervisning mod racisme omkring FN-dagen mod racisme – og det kan selvfølgelig også foregå på andre tidspunkter.

SOS Racisme vil gerne være med og bidrage med hjælp til kampagner, vi har i mange år været med til at planlægge og afholde demonstrationer og møder 9. november og 21. marts sammen med andre organisationer.

Opkvalificering af ansatte i nattelivet og offentlig transport m.fl.

*SOS Racisme er enige i dette forslag. Opkvalificeringen bør dog ikke ske med DRC's Guide til adgangskontrol, som mest går ud på at finde en egnet grund til at diskriminere mod personer med anden hudfarve end den vante, for at opfylde restaurationens ønske om en specifik målgruppe; se bilag 2. Der bør lægges vægt på ikke-diskrimination i uddannelsen af dørmænd, som politiet står for, og de bør uddannes korrekt. Se mere under afsnittet om **natteliv**.*

I den offentlige transport er der også video-overvågning, så hvis en person forulempes med racistiske bemærkninger, kan det være optaget på bånd, dvs. der kan ligge bevismateriale dér. Der kan også være videooptagelser på perroner, stationer og i nogle tog. Politi, tog- og busselskaber må have aftaler om, hvordan information om racistiske overgreb og hadtale kan videregives til politiet, og hvad chaufføren og politiet kan og bør gøre, hvis en passager forulempes. Københavns Kommune, tog- og busselskaber, Københavns Politi og evt. nogle organisationer fra følgegruppen kunne måske deltage i sådanne møder.

Uddannelsessektoren, BUU

Vi synes godt om de Ikke-finansierede tiltag, i skoler/folkeskoler/ og under Åben skole i Københavns Kommune, der er nævnt på side 11:

-Forsøg med udvikling af strategier eller handleplaner for forebyggelse af diskrimination og racisme i københavnske folkeskoler

SOS Racisme mener, at dette evt. kan samtænkes med skolernes anti-mobningsstrategier. Psykologfagligt Netværk har udviklet tiltag og politikker imod racisme og diskrimination, se <https://www.psykimoddiskrimination.dk/>

-Undervisningstilbud om forebyggelse af diskrimination, racisme og hadforbrydelser under "Åben Skole"

SOS Racisme foreslår:

I det omfang, udgifterne kun er små, kunne man måske begynde i 2023 i det små med undervisning, - fx via Åben Skole eller ved at den enkelte skole kan henvende sig til nogle af de deltagende foreninger i følgegruppen, som kan byde sig til med undervisning om racisme og diskrimination?

Vi har selv været med til at udvikle materialer, der kan bruges i Ungdomsuddannelserne og til dels - i Grundskolens ældste klasser: 8. - 10. klassetrin, se bilag 1. Eller vi vil kunne deltage og undervise på større møder i skolerne i et mindre omfang. Desuden kunne vi - og andre organisationer med samme mål - deltage på Ungdommens Folkemøde, problemet har de sidste år været, at det har været meget dyrt. Sidste år var vi - til en billigere pris - med på Ungdommens Folkemøde på Møn.

Håndtering af diskrimination og ubevidste bias blandt lærere på københavnske grundskoler.

SOS Racisme har tidligere været med til at afholde konferencer på Christiansborg og i Union, Nørre Allé 7, med bl.a. forskere fra Århus Universitet, DPU i Emdrup, om forskelsbehandling og om inkluderende undervisning i Grundskolen.

Vi er sikre på, at nogle af eksperterne dengang vil kunne yde meget til en ikke-diskriminerende og inkluderende undervisning, som baserer sig på, at alle børn kommer med noget værdifuldt, og kan lære og kan udvikle sig. Så lærerne ikke bukkes under med lave forventninger til to-sprogede børn. *Så måske kunne der fx etableres kurser med efterfølgende mulighed for supervision eller efterfølgende arbejdsgrupper eller samtalefora for lærere, der vil bruge en inkluderende tilgang med forventninger og krav til alle børn?*

Psykologfagligt Netværk har ligeledes medlemmer, der har udviklet og arbejdet med tiltag imod racisme og diskrimination, og som kan undervise lærere i det.

Kultur- og fritidsudvalget, KFU

-Model med indgåelse af partnerskaber med udvalgte foreninger, der arbejder med forebyggelse af diskrimination, racisme og hadforbrydelser

Vi kan - udover Brobyggerne - foreslå Psykologfagligt Netværk, Bydelsmødrene, MINO og Baba, hvis disse foreninger selv er interesserede i det, og det ser ud som om, at der allerede skulle være en aftale med MINO? Som vi forstår det, har forslaget mest at gøre med at udbrede foreningslivet mere til etniske minoriteter?

En af de problematikker, der har fået enorm medieomtale, er kommunens svømmehaller: om der kan være enkelt-kabiner, forhæng, eller lignende i omklædningsrum i svømmehaller, så at

bestemte børn og voksne kan få lov til at klæde sig om uset af andre. Det handler vel mere om generthed og blufærdighed, end om ærbarhed og religiøsitet, og gør sig jo også gældende for andre end muslimske kvinder og mænd – fx for personer med store ar, eller som mangler en kropsdel eller ikke ønsker at vise sig nøgne frem. Eller om der kan være timer i en svømmehal, hvor kun kvinder hhv. kun mænd kan svømme, uden der er nogen fra det andet køn i vandet?

I SOS Racisme kan vi ikke se, hvorfor sådanne ting ikke skulle kunne løses ad pragmatisk vej? På samme måde, som det kan lade sig gøre at have svømmehaller åbne til billig pris for udvalgte grupper – fx pensionister - eller hold på tidspunkter, der ikke er så optagne af fx. skolebørn. På den anden side – hvis dette forslag bare vil betyde, at der nu skal vedtages endnu flere skøre symbolpolitiske forslag i Folketinget, i de partier, som vil behandle minoritetsdanskere så dårligt som muligt for at få dem til at rejse ud af landet, - må vi hellere vente til bedre tider!

Nattelivet

- Relancering af Charter for et fair natteliv (Oslo-model mod diskrimination) og understøttelse af Københavns Nattelivsudvalgs opgaver, KFU – 1 million kr. i 2023

SOS Racisme ikke kan se nogen mening med de anførte indsatser. Det er det eneste punkt i Handleplanen, hvor vi er uenige. Samtidig er det et af de vigtigste punkter, fordi diskrimination i nattelivet fylder så meget og ødelægger så meget selvtillid for de unge i deres tilværelse.

Så vidt vi ved går Nattelivsudvalgets opgaver ud på at gøre livet tryggere om natten på udsatte steder med mange barer og diskoteker, men har reelt ikke noget at gøre med diskrimination af minoritetsdanskere og udlændinge i nattelivet, derfor bør det ikke stå på en handleplan mod racisme, men pengene kunne tages fra en anden kasse.

Det er vores indtryk i SOS Racisme, at Stemplet-kampagnen og nattelivs-chartret ikke fik mange diskoteker og barer til at gå væk fra en kvoteordning. Derimod tror vi, at mange in-steder satser på at "kvoten" af personer med formodet ikke-"vestlig" baggrund forbliver så lav som muligt. Det er vores indtryk, at diskriminationen af personer med anden hudfarve er vokset, snarere end mindsket i årenes løb – trods mange store indsatser imod det fra mange sider i København.

Vi har ikke tiltro til, at "Charter for et fair natteliv uden diskrimination" vil virke. Det omtales som Oslo-modellen, men i Oslo har de siden måttet gøre mere end at bero på dette charter. Sidste år blev alkoholbevillingen taget fra en restaurantejer i Oslo i 14 dage, fordi han havde diskrimineret gæster 3 gange. Der kan læses om den prikkelovgivning de har i Oslo og som muliggjorde det, i et overbliknotat fra april 2022 fra Institut for Menneskerettigheder. Link:

<https://menneskeret.dk/sites/menneskeret.dk/files/media/document/Bek%C3%A6mpelse%20af%20diskrimination%20i%20nattelivet%2C%20overbliknotat%2C%20april%202022.pdf>

Hvis vi havde sådan en lov, og den blev fulgt, ville man i perioder kunne lukke de steder, der diskriminerede eller havde uofficielle kvoter for personer med mørk hudfarve. Og her kunne den manglende indtjening gøre – snarere end de små godtgørelser og bøder vi har i dag, - at restauranter m.v. stoppede helt med at frasortere folk med mørk hudfarve, fordi de ikke var en del af den ønskede målgruppe. Vi tror, det er den vej, man må gå, når alt andet har vist sig ikke at du

gennem de seneste 25 år i København – trods samarbejde mellem KK, Horesta, DRC, ungdomsuddannelserne og grundskolens ældste klasser, og store investeringer i Stemplek-kampagnen.

Vi kender ikke Horestas politik på området, for den kan man ikke lige tilgå, hvis man ikke er medlem. **Men når vi læser DRC's Guide: Fair adgangskontrol i nattelivet fra Oktober 2022, giver det kuldegysninger, se Bilag 2 eller klik på: <https://www.thehost.dk/wp-content/uploads/2022/11/Guide-til-fair-adgangskontrol-i-nattelivet.pdf>**

SOS Racisme mener, at KK netop ikke burde samarbejde med Horesta og DRC, som jo er brancheorganisationer for de nævnte restauranter, cafeer, barer, diskoteker m.v., hvoraf nogle i alt fald diskriminerer mod personer, der ser ud som om de kommer fra et ikke-”vestligt” land. Det er som ”at sætte ræven til at vogte gæs”. Men i stedet burde KK igen presse på regeringen for at få en effektiv lovgivning på plads, der muliggør alvorlige sanktioner såsom fratagelse af alkoholbevilling eller kæmpestore bøder mod de barer, diskoteker og restauranter, der diskriminerer, fx ved at have indført kvoter for, hvor mange med ikke-”vestlig” baggrund, der må lukkes ind af dørmændene. For branchen gælder det om at få så stor indtjening som muligt. For de unge med ikke-”vestlig” baggrund eller med mørk hudfarve udgør enhver afvisning et kæmpestort nederlag, der siger: du bliver aldrig behandlet som en dansker. Vi ved, at diskrimination går ud over selvværdet – og sundheden. Det går også ud over tilliden til Danmark, og for nogle er det fuldstændig ødelæggende.

SOS Racisme har siden 1997 siddet i et kontaktudvalg med Københavns Politi, de første ca. 15 år med en vicepolitidirektør som repræsentant for ledelsen i Københavns Politi. Det var vores indtryk, at **politiet dengang virkelig forsøgte at gøre noget for at komme diskrimination på diskoteker til livs**, - fx ved præventiv patruljering omkring diskoteket, og gennem en pd-meddelelse (politidirektørens instruks til de ansatte) om, at det var vigtigt at efterforske anmeldelser af oplevet diskrimination. Politiet fik også nogle gange udleveret videooptagelser fra overvågningen af indgangspartiet, hvor der normalt var opsat videokamera – og hvorunder en eventuel afvisning ofte foregik, for at diskoteket ikke senere skulle kunne sige, at der ikke fandtes materiale, der kunne vise, hvad der skete. Vi ved ikke hvor tit der er kameraer dér, eller om man allevegne er gået over til personbårne body-cams hos dørvogterne. Nu er kontaktudvalget overflyttet til den Kriminalpræventive Afdeling, så vi har ikke mere kontakt med politiledelsen. Vores indtryk er, at kun få anmelder afvisninger til politiet, og kun få indsender klager til Ligebehandlingsnævnet, da det tager tid, og mange har det meget dårligt med at være blevet afvist og diskrimineret af diskoteksejerne. Og medmindre de er ledsaget af en person, der uafbrudt går i gang med film- og lydoptagelse af begivenheden, har de svært ved at sikre beviser, og sagen kan ikke færdigbehandles i Ligebehandlingsnævnet, hvis det ender med påstand mod påstand, og en retssag er en stor ting, og det er usikkert, hvordan den ender, men evt. bødesatser er fortsat ret små.

Trods Stemplek-kampagnen, undervisning på ungdomsuddannelser om rettigheder og pligter i nattelivet, store kampagner om ”Nej til diskrimination”, og mange anmeldelser til en hjemmeside, kan vi ikke se, det har hjulpet. SOS Racisme og CEPI gik en nat i 2011 rundt og testede diskrimination ved otte diskoteker i København ved en fælles europæisk test-nat. Ved ét diskotek,

blev en lille gruppe majoritetsdanskere lukket ind, lige efter en gruppe minoritetsdanskere – dvs. etniske minoriteter var blevet afvist.

Københavns Kommune har opfordret tidligere regeringer til at gøre noget effektivt ved sagen. Og SF, RV og Alternativet er hver især kommet med forslag om indsatser, men forslagene stødte på grund. Den socialdemokratiske regering fremsatte inden valget et forslag om at forhøje taksterne for godtgørelser i Ligebehandlingsnævnet i Lov om etnisk ligebehandling fra hhv. 5.000 kr. til 6.667 kr. og fra 10.000 kr. til 13.667 kr. Siden er forslaget vel faldet væk på grund af valget. I SOS Racisme har vi ikke syntes at forslaget gjorde nogen forskel, da bødetaksterne var alt for lave til at afskrække en ejer fra at tillade eller bede dørmændene om kun at lukke en bestemt kvote af ikke-”vestlige” minoriteter ind. Godtgørelserne ville måske være mindre, end det, som ejeren ville kunne tjene på at reservere pladserne til sit foretrukne publikum. Og måske mente ejeren ikke, at stedet ville blive lige så populært, hvis mange af gæsterne var af mørk hudfarve, eller at de ”ønskede gæster” ville kunne tåle at se mere end en vis procentdel minoritetsdanskere eller ”brune” mennesker i restauranten.

Derimod ville det være stort, hvis Københavns Kommune kunne få den aktuelle regering til at ændre restaurationsloven, så der kunne indføres nogle reelt afskrækkende sanktioner á la dem i Norge til restaurationsejere m.v. som mere end én gang er dømt eller sanktioneret for diskrimination, såsom at tage alkoholbevillingen væk evt. for 14 dage eller 4 uger, og hvis der fortsat er mange overtrædelser: at fjerne den helt. For det er vores indtryk at der på mange diskoteker findes kvoter for, hvor mange der ikke ser danske nok ud, som dørmændene må lukke ind. Og det er det, som de 25% af alle efterkommere, der er spurgt i Medborgerundersøgelsen for Københavns Kommune, har sagt, at de har oplevet: at blive afvist i nattelivet, mens folk, der var eller lignede majoritetsdanskere blev lukket ind.

Når vi sammenholder teksten i Charter for et fair natteliv uden diskrimination med overskriften i DRC's "**Guide: Fair adgangskontrol i nattelivet**" på linket: <https://www.thehost.dk/wp-content/uploads/2022/11/Guide-til-fair-adgangskontrol-i-nattelivet.pdf> er formålet det modsatte af ikke-diskrimination, nemlig at restauranten/baren/diskoteket - **kan nøjes med at få en specifik målgruppe ind**. Dog måske fraset en kvote af ikke-ønskede ikke-”vestlige” minoriteter til, hvis politiet skulle komme på kontrolbesøg – så de kan erfare at der skam er lukket minoriteter ind.

På side 4 i vejledningen står der: "**Det er sikkerhedsværtens ansvar at sikre de bedst mulige indtjeningsforhold for restauratøren**. Oplevelser af og anklager om diskrimination og racisme er desværre blevet en del af dagligdagen for sikkerhedsværter. **Så sørg for at benytte de legitime kriterier, som dem ovenfor, i adgangskontrollen, så der undgås unødige mistanke om diskrimination**".

På siden står også en ramme med: **Kriterier, der kan anvendes, så restaurationens ønsker til at betjene en specifik målgruppe overholdes**. Her står 12 grunde - + 2 mere, som DRC mener, er legitime grunde, hvilket SOS Racisme er uenige i. Dørmændene opfordres at benytte de ”legitime grunde” til at fravælge folk, der ikke indgår i restaurationens specifikke målgruppe. Reelt benyttes de til at fravælge folk, der er uønskede. På den måde virker vejledningen som et katalog til dørmændene, som han kan bruge til evt. at begrunde afvisningen med.

De legitime grunde er dog ikke alle legitime!

Fx nr. 1: Man kan bede om ID i form af dansk pas, kørekort, sygesikringskort eller studiekort. Hvis vedkommende kun har et udenlandsk ID, kan man afvise vedkommende. Videre står der, at der skal være en særligt begrundet mistanke. *SOS Racisme finder, at dette både udgør direkte diskrimination pga. nationalitet og indirekte diskrimination. En turist kan jo ikke bare lige få dansk sygesikringskort eller pas – og hvorfor skulle man ikke godtage et udenlandsk pas som ID?*

Og fx. nr. 12.: afvisning pga. manglende kommunikation, hvis den pågældende fx. ikke kan tale samme sprog som dørmanden eller barpersonalet.

SOS Racisme mener, det er helt urimeligt ikke at ville lukke turister/udlændinge ind på diskoteker/barer, fordi de ikke kan dansk el. engelsk. Hvad hvis vi blev udsat for det samme på en ferierejse i et land, hvor man på restauranten ikke kunne dansk eller engelsk, og vi ikke blev lukket ind, fordi vi ikke kunne det lands sprog?

Om afvisninger står der i DRC's guide (side 5): "Sikkerhedsværter er ikke forpligtede til at give en begrundelse for afvisningen. Det er nok at begrunde afvisningen med, at "det er er min samlede vurdering". Gæsten har aldrig krav på at få jeres begrundelse at vide, og det skal nøje vurderes, om det vil være hensigtsmæssigt for den videre dialog at komme med en begrundelse. På den anden side opleves en afvisning som et overgreb i sig selv. En manglende begrundelse kan eskalere konflikten".

Mens der i Chartret står:

"4. En afvisning kan være ubehagelig, især hvis man oplever, at den sker på et urimeligt grundlag. I mange tilfælde vil en grundigere forklaring på afvisningen gøre en stor positiv forskel, men det er ikke altid noget, som sikkerhedspersonalet har tid og mulighed for i den konkrete situation"

SOS Racisme tvivler på værdien af en dialog-app, der derpå er nævnt. Dialogen bør tages ved afvisningen og må foregå på en høflig måde. Og først og fremmest skal man ikke afvise nogen, hvis der fortsat er plads til hvide mennesker i etablisementet – for det er typisk ulovlig diskrimination! Eftersom manglende bordbestilling, gæstelister og private fester tidligere har været de mest anvendte afvisningsgrunde, er det mærkeligt at de slet ikke står i den lange liste på side 4 i Guiden. Men de har åbenbart måttet vige efter nogle sager, hvor restaurationer er blevet dømt.

SOS Racisme mener, at man måske kunne få Borgerrådgiveren eller en i dennes sekretariat til at hjælpe med at indgive klager over diskrimination til hhv. politiet og Ligebehandlingsnævnet, da Dokumentations- og Rådgivningscentret om Racediskrimination har været nedlagt de sidste mange år. Institut for Menneskerettigheder kan nok rådgive og vejlede om diskrimination og har også udvidet åbningstiderne herom. Men nogle har brug for, at andre hjælper dem med at skrive selve anmeldelsen helt præcist – eller skriver den sammen med dem, hvor de afgiver vidnesbyrd, og får sendt den af sted.

Boligmarkedet

Jf. udkastet til handleplan bor langt størstedelen af københavnere med minoritetsbaggrund i almennyttige boliger, og de bor i det hele taget hyppigere til leje end majoritetsdanskerne gør. Ankestyrelsen har i en tidligere undersøgelse konkluderet, at udlejere har lavere forventninger til minoritetsdanskerne end til majoritetsdanskerne – især hvad angår evnen til at passe på boligen og til at betale huslejen, og derfor sjældent lejer ud til minoritetsdanskere.

Men det er jo præcis det samme, hvad angår almenboliger i forebyggelsesområder og i udsatte boligområder. Her bliver man i de såkaldte omdannelsesområder (tidl. kaldt for hårde ghetto-områder) diskrimineret på baggrund af ikke-vestlig herkomst, man kan i sidste træk miste sin bolig, fordi den skal sælges eller rives ned – for at få en anden befolkningsgruppe ind, som har råd til at købe lejligheden som ejerlejlighed, eller få udtyndet området for etniske minoriteter, som vi har set det i Helsingør Kommune. I nogle tilfælde bliver bygninger solgt til private udlejere, som – måske efter modernisering - sætter huslejerne voldsomt op. Omdannelsesområderne skal have mindst 50% beboere med ikke-”vestlig” herkomst og være udsatte på mindst to ud af fire områder, som justeres op eller ned efter myndighedernes og Folketingets skøn. Har ens bebyggelse stået mindst 5 år på den tidligere såkaldte ”Ghetto”-liste, bliver boligafdelingen idømt en omdannelsesplan, hvorefter andelen af familieboliger højst må udgøre 40% af lejemålene, de resterende familieboliger skal nedrives, omdannes eller sælges, så mange lejere må fraflytte. Netop diskriminationen mod boligområder med mindst 50% beboere med ikke-”vestlig” baggrund blev bedømt som decideret overtrædelse af Racediskriminationskonventionen af FN’s Racediskriminationskomité i december 2021, og senere kom Europarådets Komité mod racisme og intolerance, ECRI, i 2022 med samme vurdering.

Selv om det er Folketinget og ikke Københavns Kommune, der står for ”ghetto”-pakken, får kommunen jo med sagen at gøre i forbindelse med genhusninger mv. og stigende huslejer for beboere, der vil flytte tilbage. I SOS Racisme har vi hele tiden ment, at loven er stærkt diskriminerende – og i øvrigt ikke medfører noget godt, men nedriver mange gode, billige boliger, og misbruger ressourcer og energi ved nedrivninger og ombygninger.

Mjølnerparken, som nu er en boligbebyggelse med en omdannelsesplan, den har fået pålagt, er aktuelt næsten ribbet for aktivitetsmuligheder for børn og unge, og vil formentlig vedblive med at være det i lang tid. Der afventes p.t. en retssag om Mjølnerparken ved EU-Domstolen, i forhold til om ”ghetto”-lovene overtræder EU-retten. Men Boligministeriet vil ikke afvente udfaldet af retssagen, som – hvis den giver beboerne i Mjølnerparken medhold - jo viser, at hele ”ghetto”-pakken er ulovlig.

SOS Racisme mener, at i dette tilfælde, hvor beboerne både skal lide under uvisheden om retssagen, og under de pågående nedrivninger, bør Københavns Kommune komme beboerne til undsætning, i det mindste med aktivitetsmuligheder for børnene i Mjølnerparken. De er nu reelt frataget deres tidligere muligheder på grund af racediskriminerende lovgivning baseret på en beboerandel på over 50% fra ikke-”vestlige” lande.

SOS Racisme har også kritiseret, at man er fortsat med at bygge mange meget store og tætte byggerier, der risikerer at blive til nye udsatte områder. Det sker også i dag på resterende store grunde i Københavns Kommune. Blot ved at bygge mindre tæt og mindre enheder, vil man bedre kunne undgå at byggeriet kan præges af hærværk eller kriminalitet. Lundtoftegades meget store almene bebyggelse var meget præget af hærværk, kriminalitet og dyre huslejer og nabostøj – og nogle steder manglende sammenhold, selv om der ved starten næsten ikke boede nogen ikke-”vestlige” beboere i bebyggelsen.

I de såkaldte forebyggelsesområder må der ikke være mere end 30% af beboerne med alene statsborgerskab fra et ikke-”vestligt” land i år 2030. Til det formål er indført obligatorisk fleksibel udlejning. Alt dette diskriminerer folk, der endnu ikke har fået – eller aldrig vil kunne få – dansk statsborgerskab. Det gør det svært for dem at få en god og billig bolig i det almene byggeri.

Hvad man kan gøre for at danskere med udenlandske rødder nemmere kan få en lejlighed på det private område ved vi ikke. Men det er vores indtryk, at nogle dog er kommet inden for i nogle billige andelsboligforeninger. Generelt er det vores indtryk, at danskere med udenlandske rødder bor tættere, billigere og tit desværre også dårligere end majoritetsdanskerne gør, og at nogle minoritetsdanskere med ejerlejlighed bor tæt i små, gamle lejligheder.

Sundhed

SOS Racisme synes, det er fint, at man i Sundhedsforvaltningen vil bekæmpe racisme på arbejdspladsen. Nogle social- og sundhedshjælpere og SOSU-assistenter med minoritetsbaggrund kommer også ud hos ældre, og kan opleve nedladende tale eller ligefrem blive vist ud dér. Derfor er vi glade for, at det kommer med i en apv-vurdering.

Hvad angår forebyggelsesindsatser har den gennem tiden ofte haltet bagefter, når det gælder rygestop, og alkoholbehandling for etniske minoriteter, og indtil det fik særlig opmærksomhed: gennemførelse af børnevaccinationer. Ved Coronapandemiens begyndelse, hvor der ikke kom oversættelser til andre sprog end engelsk, mistede minoriteterne oplysning og indsats her. Så de var bagud og blev mere syge først under forebyggelseskampagnerne om hygiejne, isolation og testning, siden bagud i vaccinationskampagnerne.

Mange med udenlandsk baggrund lever under et stadigt pres og usikkerhed om, hvorvidt de kan få: forlænget deres asylophold, eller om Udlændingestyrelsen nu har fundet at forholdene i deres hjemland er blevet sikre nok og vil ophæve opholdstilladelsen; eller om de kan få permanent ophold; eller om de kan få dansk statsborgerskab. Når man til ”systemets systematiske pres” på dem skal lægge, at mange har svært ved at få deres uddannelse anerkendt – og selv da, har svært ved at få job i deres fag, og derfor har svært ved at tjene mange penge, og begrænses i deres muligheder for at vælge, hvor de kan bo, - og når de dertil oplever symbolpolitisk lovgivning om store gebyrer på brug af tolk i sundhedsvæsenet, hvilket måske vil umuliggøre en dybere samtale med lægen, er de reelt dårligt stillede – dårligere end majoritetsdanskerne. Hvis KK kunne medvirke til at få tolkeloven afskaffet – eller stille gratis tolkebistand til rådighed i sundhedsvæsenet også til folk, der har boet i Danmark i mere end 3 år, ville det være et stort skridt henimod ophævelsen af diskrimination på sundhedsområdet. Vi er sikre på, at Københavns Kommune ville tjene på det, da misforståelser mellem sundhedsvæsen og patienter kan medføre, at patienterne gror fast med kronisk sygdom, som ikke går over af sig selv.

SOS Racisme mener, at det er en fin idé at satse på, at minoritetsdanskere får glæde af centrene omkring alvorligere og kroniske sygdomme rundt om i København.

Måske kunne man endda ansætte tolke på relevante sprog i tilknytning til et center, som så desuden kunne betjene sundhedsforvaltningen og hospitalerne i kommunen?

*For SOS Racisme, Danmark,
Anne Nielsen*

Bilag 1. SOS Racisme kan bidrage med følgende til undervisning eller kampagner:

SOS Racisme: Minileksikon- 2022: Fakta om flygtninge, indvandrere og diskrimination. August 2022, kan rekvireres gratis fra SOS Racisme, findes på tryk, og kan downloades gratis fra vores hjemmeside; <https://sosracisme.dk/minileksikon/minileksikon-2022/> Evt. vil personer fra SOS Racisme kunne medvirke i undervisningen med Minileksikon som en del af den.

- *Med rødder i udlandet, December 2021: af Anne Martens og Hjarn v. Zernichow Borberg, SOS Racisme og CPH Facilitation.* På tryk og kan downloades gratis fra:

<https://www.paperturn-view.com/?pid=MjA208467&p=53&v=6.1>

En gennemgang af vigtige basale livsvilkår og karakteristika for danskere med rødder i udlandet i de ti såkaldt ikke-vestlige lande, hvor der er flest med udenlandske rødder fra: Afghanistan, Bosnien-Hercegovina, Irak, Iran, Libanon, Marokko, Pakistan, Somalia, Syrien, Tyrkiet. Ni af landene har fået et nyt nedsættende kategorinavn: MENAPT-lande, nu hvor ikke-vestlig er blevet bandlyst af FN og Europarådet som diskriminerende betegnelser. Der er tale om en undervisningsbog – *især til ungdomsuddannelserne*, og til grundskolens ældste klasser. Også her vil personer i SOS Racisme evt. kunne medvirke ved undervisning, hvor den anvendes.

<https://sosmenneskerettigheder.dk>

er en særlig hjemmeside med ideer og ressourcer til ungdomsuddannelserne, udarbejdet af SOS Racisme. Fra siden kan tilgås de vigtigste menneskerettighedskonventioner, Danmark har ratificeret. Desuden er der en indgang om Racisme i Danmark, en side med Undervisningsspil, samt indgange til forskellige fag med ideer til emner og tekster om racisme. Vi har ikke haft tid til at opdatere hjemmesiden for nylig.

<https://sosracisme.dk/>

er vores hjemmeside, hvorfra alt materialet kan downloades gratis. Her findes bl.a. vores tidsskrift: SOS Racisme, som indeholder mange gode artikler om diskrimination og racisme.

Kampagner

Samfærdselstavler

Til kampagner har vi ”samfærdselstavler”, udarbejdet af billedkunstner Karen Margrethe Høskuldsson, tillige med nogle andre materialer, der kan bruges i kampagner - bl.a. fra ENAR: et europæisk netværk af antiracistiske organisationer, samt enkelte postkort og plakater.

<https://sosmenneskerettigheder.dk/2019/09/04/samfaerdselstavler-faerdselsregler-for-den-gode-sameksistens/>

Kun handling stopper racisme

<https://www.facebook.com/photo/?fbid=137691388329651&set=pcb.137692674996189>

SOS Racisme har sammen med bl.a. Psykologfagligt Netværk imod Diskrimination og CEDA og Alle må være i Danmark, været med til at udvikle kampagnemateriale, om hvordan man kan sige fra over for racisme. Ideen er, at man kan inspirere andre ved at dele indsatser, på FB og instagram.

Bilag 2

DRC's ”Guide: Fair adgangskontrol i nattelivet” link: <https://www.thehost.dk/wp-content/uploads/2022/11/Guide-til-fair-adgangskontrol-i-nattelivet.pdf>